Netop medens Danmarks Kirkeklokker bekendtgør Verdensfreden samles her politiske Tillidsmand fra den danske Arbejderbevægelse til Kongres igen, efter at vi siden Socialdemokratiets sidste Kongres har gennemlevet en Periode, der i al Fremtid vil være et enestående Kapitel i Danmarks Historie.

Da vi i 1939 samledes til Kongres i København, vidste vi, at vi levede under Krigstruslens Skygge, men vi håbede, at Verden måtte undgå det blodige Opgør, der kun kunde bringe Elendighed, Fattigdom og umådelige Lidelser til alle Folkeslag. Vi så det nazistiske Tysklands Oprustning, vi oplevede dets voksende Hovmod og Magtfølelse. Det danske Socialdemokrati og dets Presse var den Gang næsten ene om herhjemme at advare mod Fascismens og Nazismens Pest. Vi klamrede os den Gang trods alt til Håbet om, at Menneskene kunde blive sparet for Krigens Vanvid.

Mon Krigen kom. I September Måned 1939, kun 7-8 Må- noder efter vor Kongres, brød Uvejret løs, og en Stormflod af Død og ødelæggelse gik over Vorden. Først i Onsdags, den 15. August, sluttede denne, den uhyggeligste og blodigste Kr: Verden har set, medens vi - og mod os Millionerne rundt i Alverdens Lande - pány kunde ånde lettet op, se fremad mod en fri og fredelig Fremtid og håbe på, at Mulighederne for en varig Verdensfred nu er større end tidligere,

Medens Krigen fra 1914-18 lykkeligvis gik vore Kyster forbi, blev vi denne Gang draget ind i det store Spil. Den 9 April 1940 står uudsletteligt prentet i vor Erindring. Uventet og uvarslet væltede det nazistiske Tysklands Soldater-Horder ind over vore Grænser. Vi var blevet et besat land. Fem bitre år under Besættelsens Tryk tog deres Begyndelse. Fom år med Vold og Terror, mod Schalburgtage og Mord, med Ydmygelser og Retsløshed skulde vi igennem. Den 5. Maj i år
satte Punktum for dette uhyggelige Afsnit af vort Lands Historie.

Jeg skal ikke ved denne Lejlighed gå i Enkeltheder vedrørende denne Periode eller dens Politik. Een Ting er giveti Trods de mange forskellige Faser, vi gennemløb fra 9. April 1940 til 5« Maj 19^5, var con Ting den samme gennem alle år: Det danske Folks og ikke mindst den danske Arbejders Indstilling til de fremmode, der udpinte og mishandlede vort Land. Vi bevarede vor Selvrespekt. Arbejderbevægelsen behøver ikke at skamme sig for disse år. Ikke blot holdt vort Partis Organisationer Stillingen, vi udvidede Modiemskredsen og holdt Arbejdet i Gang i Foreningerne. Tusinder af vore Folk tog Del i det farlige Arbejde herhjemme. Vi havde samme Ret, som det øvrige Danmark, til af fuldt Hjerte at glæde os over 5. Maj og til med åben Pande at modtage Friheden pány.

Nu er det Fremtiden, vi vender os imod.

Fortiden or Diskussion, Opgør og Erfaring.
Fremtiden skal være Arbejde, åndelig Kamp og Opbygning.

Danmark skal genopbygges og genrejses. Krigens Ar skal slettes. Det skal være

et storstilet Bygningsværk. Dot vil krave anstrengelse og Arbejde, Mod og Beslutsomhed. Den socialdemokratiske arbejderbevægelse har her en historisk Mission.

Denne Kongres vil for hele Landet vise, at den Frygt man fra visse Sider har givet Udtryk for, at der for dot socialdemokratiske Parti ved Krigens Afslutning skulde opstå et Slags ideologisk Tomrum, er ubegrundet og fejlagtig Når vort Land i Dag trods Krig og Besættelse på en Række Områder indtager en social førende Stilling, har Socialdemokratiet-ikke alene - men en væsentling Del af
Æren derfor. Det har på Lovens, Rettens og Folkestyrets
Grund været førende og afgørende i den økonomiske og social. Reform-Periode, der foreløbig afsluttedes i 1939, og det vil
blive det i Fremtiden.

Når Overgangstidens Vanskeligheder or overvundet, skal Reform- og Fremskridtsarbejdet igen tages op. Don nu afsluttede Verdenskrig har medført en Revolution både i Verdenspolitiken, i Økonomi, i Teknik og i Menneskenes Sind, Hvis en politisk Massebevægelse som vor lod disse Strømninger uænsede, vilde den stagnere. Den socialdemokratiske Arbejderbevægelse vil på denne Kongres, det er min Overbevisning, vedgå Arv og Gæld, d.v.s. bevare Forbindelsen med Fortiden og opretholde Kontinuiteten. Men vi vil tillige gennem Vedtagelsen af det for Kongressen forelagte Handlingsprogram "Fremtidens Danmark" trække Linierne op for Fremtidens økonomiske Politik. Ført ud i sin Konsekvens indeholder det socialistiske Retningslinier, der indebærer en dybtgående Ændring i dansk Økonomis Struktur, Vi foregøgler hverken os selv eller andre, at vi går ind til det socialistiske Samfunds Herligheder ved Gennemførelsen af de Programpunkter, vi her har stillet op. Hverken politisk eller økonomisk er Situationen endnu moden hertil. Men vi går ind i en gennemgribende Reformperiode. der skal udbygge vort danske politiske Demokrati til også at blive et økonomisk og socialt Demokratis Vore Planer er lagt på Baggrund af Realiteternes hårde Verden.

Udviklingen herhjemme og Verden over går nu af sig
selv socialt til venstre, det er den eneste gode Sæd, Krigen har sået. Socialdemokratiet er kaldet til at lede og forme denne Udvikling. Det kan ikke gøres, hverken af "Nyocialister", "Nydemokrater" eller af doktrinære Liberale. Vort Program "Fremtidens Danmark" er en Appel til Arbejderklassen i vort Land, men også til alle andre ærligt demokratisk og antikapitalistisk indstillede Befolkningslag har det Bud. Vi kræver ingen betingelsesløs Kapitulation, men kalder til Samling om den mægtige Opgave at skabe et nyt og mere social
og økonomisk retfærdigt Danmark - på Demokratiets Grund - på Frihedens danske Traditioner.

Efter Partilovenes Bestemmelser skulde Kongressen have
været sammenkaldt i 1943, fire år efter sidste Kongres- Dengang kunde vi ikke have talt frit ud om Problemerne, og Forretningsudvalget vedtog derfor at udskyde Kongressen, således at den nu kan holdes under Former, hvor det frie Ord på- ny sidder i Højsædet.

På Hovedbestyrelsens Vegne byder Jeg Kongressen velkommen. Jeg takker Tillidsmandene og de Hundredtusinder af menige Medlemmer for det arbejde, der er udført, og det Sammenhol der er vist, og som i så høj Grad har været medvirkende til at vi kom igennem Trængslerne på den Måde, som det er sket.

En Række af vore Kammerater blev det ikke forundt at opleve Befrielsens Dag. Først af alle nævner Jeg vor afdøde, uforglemmelige Ven og Kammerat, det danske Socialdemokratis Formand gennem 29 år. Vi har
ved hans Bortgang og de bitre År derefter flettet hans Mindekrans. Og dog skal det siges i denne Stund og fra denne Plads: Hvor vi savner ham blandt os! Og hvor havde vi ondt ham, at han efter de hårde Prøvelsens år sammen med os havde oplevet Befrielsens, Glædens og Fredens Dag.

Hans navn og Indsats både i Partiets og Landets Historie vil aldrig blive glemt.

Jeg nævner videre de Kammerater fra Hovedbestyrelse og Rigsdagsgruppe, som Døden har indhentet:

Borgmester Frederik Andersen, Kalundborg.

Redaktør Johs.Christensen, Odense. - Borgmester H.P.Christensen, århus.

Borgmester Stecher Christensen, århus.

Redaktør Alex Christiansen, København.

Fhv. Minister N.P.Fisker.

Redaktør A.E.Hansen, Nakskov.

Fhv. Minister Hauge, Odense.

Forretningsfører M.Hørdum, København.

Folketingsmand, Albinus Jensen, Silkeborg.

Formand for De samvirkende Fagforbund Knud V.Jensen, Folketingsmand Otto Jensen, København.

Landstingsmand Josiassen, Grenå.

Redaktør Rich. Jørgensen, M. F., Fredericia, Landstingsmand R.Kantsø, Rungsted,

Forretningsfører Oscar Levinsen, M.F., København, Folketingsmand Hans Nielsen.

Rådmand Johs, Nielsen, M.L., Frederiksberg.

Borgmester Niels Nielsen, M.L,, Rønne.

Sekretær Robert Nielsen, København.

Landstingsmand V.S.Petersen, København.

Folketingsmand Vilh.Rasmussen, København. Folketingsmand Anton Simonsen, St.Restrup. Redaktør M.Simonsen, århus,

Landstingsmand C.F.Sørensen,

Rådmand Thea Tønder,

Men foruden disse Kammerater fra Rigsdagsgruppe og Hovedbestyrelse har vi denne Gang endnu en lang Række døde at mindes. Det er dem. der under Danmarks Frihedskamp faldt som Ofre for de tyske Undertrykkere eller deres "danske" Medhjælpere. Jeg nævner Navnene på dem af de faldne, om hvem vi indtil nu har kunnet skaffe oplyst, at de var Medlemmer af det danske Socialdemokrati;

Skovfoged Alsbjerg, Stoholm. Skudt sig selv umiddelbart før PågribeIse.

Bankbud Andersen, Revalsgade, København, Skudt på Gaden.

Formand for Malernes Fagforening i århus, Alb.Andersen, Skudt på Gaden,

Erik Andersen, Nebbegårdsbakken, København. Ansat på "Dag marhus" i Frihedsbevægelsens Tjeneste. Henrettet.

Gartner Ernst Andersen, Tårnby. Dræbt på Gaden i København, Marts 1945.

Gendarm M.Andersen, Kruså. Død i tysk Koncentrationslejr.

C.B.-Undergruppefører Knud Andersen, Roskilde. Dræbt 5.Maj i Sorø.

Lærer Birktoft, Hvidovre. Skudt på Gaden.

Reservepolitibetjent Laurits Bo Caspersen, København,

Myrdet af Tyskerne.

Byrådsmedlem, Læge Carstensen, Esbjerg. Myrdet.

Preben Rich. Christensen, København. Henrettet.

Overgendarm Christiansen, Gråsten. Død i Tyskland,

Karl Gustav Colding, Taulov. Henrettet.

Politibetjent H.F.B. Cramer, København. Død i Tyskland.

Sporvejsfunktionær Holger Disen, København. Faldet som Delingsfører i Modstandsbevægelsen.

Murer Hans Peddersen, Gråsten. Dræbt 5. Maj 1945.

Skrædder K. Felsted. Kolding. Død i Tyskland.

Forstander Heinrich Giile, København. Myrdet.

Gendarm J.P. Gram, Padborg. Død i Tyskland.

Gendarm K.P. Grøn, Kruså, Død i Tyskland.

Overbetjent Gylcke. København. Død i Tyskland.

Overgendarm H.C. Hansen, Kegnæs. Død i Tyskland.

Pudserformand P.J. Hansen, Tønder, Død i Tyskland.

Lektor Ibsen, Slagelse. Bortført og myrdet.
Overgendarm Carl V. Jacobsen, Bækken. Død i Tyskland.
Henry Jacobsen, Taulov. Henrettet.
Arbe jdsmand Bjarne Jensen, København. Død på Hjemvejen fra tysk Koncentrationslejr.
Sporvejsfunktionær K. Jensen, København. Dræbt under Folkestrejken 19444.
Former Sv. Jensen, Nyborg. Dræbt som Frihedskæmper.
Remisearbejder A..J. Kaack. Tønder. Død i Tyskland.
Fhv. Skolebestyrer, Redaktør E. Kirkegård, Århus. Død i Tyskland.
Overgendarm Korsgaard, Hørup, Død i Tyskland.
Gendarm J. J. Mathiesen, Bov. Død i Tyskland.
Gendarm J.H. Markus sen, Kollund. Død i Tyskland. Byrådsmedlem, Lærer M. Moustgaard, Lemvig. Død i Frøslev.
Lokomotivfører C.C. Nielsen, Hvidovre. Død i Frøslev.
Brødkusk Emil Gordon Nielsen, Hornbæk. Myrdet i Gestapo
Kvarteret i Hornbæk. I Hemmelighed begravet i Klitterne.
Formand Aug. Petersen. Århus. Skudt på Gaden.
Forstelev Leif Dines Petersen, Silkeborg. Henrettet.
Kontorassistent Lissi Petersen, København. Dræbt af Snigskytte 6. Maj 1945.
Guldsmed Oluf Petersen, Frederikshavn. Såret under Kamp med Tyskerne den 1. Maj 1945; Død don 5. Maj.
Grosserer Benno Politur, København. Død i Theresienstadt.
Revisor Axel Rasch, Randers. Død i Tyskland.
Forretningsfører Albert Rasmussen, Aarhus. Skudt på Gaden.
Kommuneassistent Poul Møller Rasmussen, Silkeborg. Arresteret af Gestapo i Februar 1945, senere fundet som Lig.
Hotelejer H.C. Thomsen, Snekkersten. Død i Tyskland.
Redaktør Sigurd Thomsen, København. Myrdet på Hjemvejen fra Social-Demokraten.

Mindet om alle disse Kammerater, der "hellere end stå med det, der skal falde, vilde falde for det, der skal stå", vil sammen med Mindet om øvrige faldne Landsmænd i Troskab og Taknemmelighed blive bevaret i den danske Arbejderbevægelse og blandt alle frihedselskende Kvinder og Mænd.

Atter kan vi se udenlandske Gæster hos os, og vi hilser mod Glæde de Repræsentanter, som er mødt frem fra vore Broderpartier i en Række Lande.

Jeg hilser først Vennerne fra vore nordiske Broderlande. Vi hilser Repræsentanterne fra Norge, vore prøvede Venner og gamle Bekendte Einar Gerhardson og Halvard Lange. Norges Skæbne har ligget os i ganske særlig Grad på

Sinde i de år, der er gået. Med Bekymring har vi været Vidne til det norske Folks Lidelser, og med Beundring har vi fulgt dets Kamp, som i så mange Henseender blev eksempelgivende og inspirerende for den danske Modstandskamp.

Velkommen til Repræsentanterne og Vennerne for vort Broderparti i Sverige, Per AIbin Hansson, Gustav Möller, Torsten Nilsson og Emil Vallin. Selv om det lykkedes Sverige at holde sig uden for de direkte Krigshændelser, har Landet dog haft en Række vanskelige Problemer at tumle med; de er løst på en Måde, som aftvinger Respekt. Vi danske står i Taknemmelighedsgæld for al den Hjælp og Bistand, som Sverige har ydet os under Besættelsen, både den illegale Hjælp og Omsorgen for de danske Flygtninge og det storstilede humanitære Arbejde, der blev udført til Gavn for vore lidende Landsmænd i de tyske Koncentrationslejre. Under Ledelse af en ren socialdemokratisk Regering går Sverige nu i Gang med at løse sine Efterkrigstidsproblemer. Vi ønsker Held med arbejdet, som vil give os og andre Tro og Inspiration til vor fremtidige Gerning.

Også Finland er repræsenteret, og vi byder velkommen til vore finske Partifæller, K.A. Fagerholm og Unto Varjonen. Vi udtrykker vor Medfølelse i Anledning af den hårde Skæbne, der har ramt Finland, og vort Håb om, at Finland i Enighed som fri Nation og under Demokratiets Fane: må kunne gå lysere Tider i Møde.

Norden er fuldtalligt til Stede, idet vi også har den Glæde at kunne byde en Repræsentant for det islandske Socialdemokrati, Gudmund Gudmundsson, hjertelig velkommen. Den århundredgamle statslige Forbindelse mellem Danmark og Island er nu afbrudt, men de venskabelige Forbindelser mellem de to Folk, og ikke mindst de to Landes Arbejderorganisationer vil fortsat bestå. Vi finder en Bekræftelse herpå i den Omstændighed, at netop det islandske Socialdemokrati tog til Orde for, at man først burde skride til Opløsning af Personalunionen med Danmark, når man igen kunde mødes som frie Folk og tale åbent ud om Tingene.

Vi hilser vore gæster fra Holland og Belgien, to Lande, der i mangfoldige -år har haft et anset Navn i den internationale Arbejderbevægelse. Ingen Lande i Europa har lidt mere under det tyske åg, og mange er de Tanker, der i Besættelsesårene her fra Danmark er sendt den lidende Befolkning i de to Iande, som Historien synes at have udpeget til traditionel Slagmark for de store europæiske Opgør.

Også Frankrigs Lidelser har været store. Vi hilser Repræsentanterne for det Land, hvorfra europæisk Kultur og „åndsliv gennem århundreder har modtaget så værdifulde Impulser, Moderlandet for mange af Socialismens første Stormænd.

Og sidst men ikke mindst et særligt velkommen til vore engelske Kammerater. En hel Verdens Beundring og Taknemmelighed retter sig med denne tapre og udholdende Nation, der i en lang Periode alene måtte føre en fortvivlet Kamp, men som sluttelig i Samarbejde med sine allierede knuste det tyske nazistiske Barbari og

befriede de undertvungne Nationer. Både engelske, og politiske Frihedstraditioner forbilledlige for vort Land, og med Stolthed så vi det engelske arbejderparti vinde en enestående Valgsejr, der ikke vil kunne undgå at få Følger i den øvrige Verden.

En speciel Velkomst skal ligeledes rettes til de to Repræsentanter for Modstandsbevægelsen i Danmark, Ministrene Frode Jakobsen og Busch Jensen, der begge er Medlemmer af vort Parti. Vi takker Dem begge for den Indsats De har øvet og for godt Samarbejde både under og efter Besættelsen. Vi betragter det som en lykke, at den danske Regering efter Befrielsen blev samensat af Repræsentanter for de politiske Partier og for Modstandsbevægelsen, der har indlagt sig en så uvisnelig Hæder under den danske
Frihedskamp. Vejene bør ikke skilles mellem de danske demokratiske. politiske Partier og den Modstandsbevægelse, som begge arbejder for en Udbygning af det danske Demokrati, og vi nærer begrundet Håb om et fortsat Samarbejde til Gavn for Helheden.

En ny Tid er brudt frem over Danmark. Den stiller sine store Krav til os alle, også til Socialdemokratiets Organisationer. Med et Medlemstal på en Kvart Million har vi nået vor hidtil største talmæssige Styrke. Side om Side med en Fagbevægelse på over en halv Million Medlemmer vil vi holde Kurs mod det Mål, som kan nås, når vi udviser Enighed og Sammenhold.

600 Kvinder og Mænd, repræsenterende Størsteparten af den arbejdende danske Befolkning er her i Dag samlet for at pege på de Veje, som skal følges. Jeg hilser hele Kongressen velkommen til arbejdet og håber, at dens Resultater bliver af en sådan Art, at der skabes Mulighed for yderligere Tilslutning til vort Parti og dets Gerning fra det danske Folks Side.

Vel mødt til Kongres.

Socialdemokratiets 24. Kongres er åbnet.